

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Затверджено:
на засіданні кафедри
фінансів, обліку і аудиту
протокол № 1 від 15 вересня 2023 р.

**ОБЛІКО-АНАЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ
СИЛАБУС
2023/ 2024 н.р.**

Галузь знань	– 07 Управління і адміністрування
Спеціальність	– 071 Облік і оподаткування
Освітня програма	– Облік, аудит і оподаткування комерційної діяльності
Освітній рівень	– перший (бакалавр)
Цикл підготовки	– професійної
Кількість кредитів ЄКТС	– 4
Семестр	– 1 (7)
Сторінка курсу в MOODLE	– https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=10482

Лектор курсу – Євсєєва Ольга Олексіївна (д.е.н., професор)

Профайл викладача –

<https://kart.edu.ua/staff/ievsieieva-olga-oleksiivna-ievsieieva-olga-oleksiivna>

Контакти викладача (e-mail) – olgaievsieieva@kart.edu.ua

Викладач практичних занять: Марина Валентинівна БОРМОТОВА (к.е.н., доцент)

Профайл викладача – <https://kart.edu.ua/staff/bormotova-mv>

Контакти викладача (e-mail) – bormotova@kart.edu.ua

Адреса кафедри: м. Харків, майдан Фейєрбаха, 7, корпус 3, ауд. 515-516

Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу – <http://rasp.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://lib.kart.edu.ua/>

Метою курсу «Обліково-аналітичний аналіз діяльності підприємств» є визначення напрямів і кількісне обчислення резервів збільшення ринкової вартості підприємства на підставі дослідження стану обліково-аналітичних показників діяльності підприємства.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності здобувачів освіти:

заплановані загальні компетентності (ЗК):

- ЗК01 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК02 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК07 Здатність бути критичним та самокритичним.
- ЗК08 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК11 Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.
- ЗК13 Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- ФК01 Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.
- ФК02 Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
- ФК03 Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.
- ФК05 Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

програмні результати навчання (ПР):

- ПР01 Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
- ПР02 Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.
- ПР03 Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.
- ПР04 Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і

статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

- ПР05 Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.
- ПР06 Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.
- ПР08 Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.
- ПР09 Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.
- ПР14 Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії.
- ПР15 Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Результативність керування підприємством значною мірою визначається рівнем його організації і якістю інформаційного забезпечення. У системі цього забезпечення особливе значення мають бухгалтерські дані, а звітність стає основним засобом комунікації, що забезпечує достовірне подання інформації про фінансовий стан підприємства.

Фінансовий стан можна оцінити з різноманітним ступенем деталізації залежно від мети аналізу, кількості інформації, програмного, технічного й кадрового забезпечення. Найдоцільнішим є виділення процедур експрес-аналізу та поглибленого аналізу фінансового стану. Основу інформаційного забезпечення аналізу фінансового стану має становити бухгалтерська звітність.

Організація навчання

Вивчення здобувачем освіти навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Супроводжується навчальним матеріалом, презентаціями та груповими (індивідуальними) завданнями.

Тематичний план дисципліни складається з двох модулів; двох змістових модулів, кожен з яких містить опорний конспект лекцій, плани практичних занять, завдання для організації самостійної роботи. Вивчення кожного модулю закінчується виконанням модульного завдання, яке містить тести за темами курсу, що дає змогу перевірити ступінь засвоєння здобувачами теоретичних і практичних питань здійснення обліково-аналітичного аналізу діяльності підприємств. Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота здобувачів освіти з офіційними електронними порталами державних органів, таких як Міністерство фінансів України, Державна служба статистики України, Верховна Рада України та інші установи, чий нормативні акти використовуються у створенні організації обліку на підприємстві.

Теми курсу

Тема 1. Тема 1. Обліково-аналітичний аналіз, його суть і характеристика в умовах ринкової економіки.

Обліково-аналітичний аналіз в інформаційній системі управління. Історія виникнення і розвитку фінансового аналізу. Мета і завдання фінансового аналізу. Методи та види фінансового аналізу. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу.

Тема 2. Загальна оцінка фінансового стану.

Методика експрес-аналізу у здійсненні аналізу фінансового стану підприємства. Оцінка динаміки і структури бухгалтерського балансу. Аналітичний баланс.

Тема 3. Аналіз майна підприємства.

Сутність майна підприємства та необхідність його аналізу. Етапи та показники аналізу майна підприємства.

Тема 4. Аналіз капіталу та джерел його формування.

Економічна сутність та класифікація капіталу. Аналіз джерел власних коштів. Аналіз джерел позикових коштів. Аналіз кредиторської заборгованості. Аналіз кредиторської заборгованості. Аналіз співвідношення активів із джерелами їх фінансування.

Тема 5. Аналіз вхідних та вихідних потоків.

Сутність грошового потоку та необхідність його аналізу. Аналіз руху грошових коштів. Аналіз руху коштів за прямим та непрямим методами. Методика розрахунку необхідної фінансової потреби.

Тема 6. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства.

Сутність ліквідності і її значення для оцінки фінансового стану підприємства. Аналіз ліквідності балансу. Аналіз ліквідності підприємства. Показники довгострокової платоспроможності.

Тема 7. Аналіз фінансової стійкості.

Сутність та зміст поняття «фінансова стійкість». Оцінка фінансової стійкості підприємства. Оцінювання запасу фінансової стійкості.

Тема 8. Ділова активність підприємства та показники її вимірювання.

Теоретичні аспекти аналізу ділової активності суб'єктів господарювання. Основні напрямки аналізу ділової активності. Стійке зростання підприємства.

Тема 9. Аналіз фінансових результатів.

Суть та зміст поняття «фінансовий результат». Прибуток підприємства та показники його формування. Аналіз дохідності активів. Аналіз структури та динаміки фінансових результатів. Факторний аналіз валового прибутку.

Тема 10. Аналіз інвестиційної привабливості.

Суть інвестиційної діяльності підприємства. Аналіз інвестиційних проектів для прийняття рішень щодо їх доцільності.

Тема 11. Аналіз ймовірності банкрутства підприємства.

Поняття, види та причини банкрутства підприємства. Методи діагностики банкрутства.

Схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Практичні заняття	
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Розрахунково-графічна робота	
	Іспит	

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, навчальний посібник, лекційні матеріали, завдання та правила оцінювання курсу). Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії, зокрема:

1. <http://lib.kart.edu.ua> (Електронний репозитарій бібліотеки УкрДУЗТ);
2. <https://www.rada.gov.ua/> (Верховної Ради України);
3. <http://minfin.gov.ua> (Міністерство фінансів України);
4. <https://www.ukrstat.gov.ua/> (Державна служба статистики України);
5. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (Податковий кодекс України);
6. <https://bank.gov.ua/> (Національний Банк України).

Найбільш складні аспекти курсу обговорюються на форумі фінансистів України <https://finansist-club.com/> за пошуковими вкладками «Економіка», «Фінанси», «Компанії», «Бізнес».

Сфера реалізації набутих знань і вмінь в майбутній професії

Знання та вміння, набуті при вивченні даної дисципліни, можуть бути використані випускниками на посадах бухгалтера, топ-менеджера з обліку і оподаткування, фінансового директора, аудитора, адміністратора фінансової роботи, радника з економічних питань, фінансиста, економіста, аналітика-економіста, економічного аналітика.

Правила оцінювання

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в Українському державному університеті залізничного транспорту, зі змінами та доповненнями – <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/pologennya-pro-kontrol-ta-ocinuvannya-2015.pdf>

Максимальна кількість балів за модуль			
Поточний контроль	Модульний контроль	Сума балів за модуль	
до 60	до 40	до 100	
Поточний контроль		2 семестр	
Активність на заняттях (лекціях, практичних)		до 5	
Ведення опорного конспекту лекцій, конспекту першоджерел		до 5	
Опрацювання лекційного матеріалу, відвідування консультацій		до 5	
Виконання письмових контрольних робіт, експрес-контроль		до 20	
Виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (зокрема, типових кейсів)		15	
Виконання та захист в строк самостійних робіт		10	
Підсумок		60	
Визначення назви за державною шкалою (оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО -2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Кодекс академічної доброчесності

Кодекс академічної доброчесності доступний за посиланням: <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>.

Інтеграція здобувачів освіти із обмеженими можливостями

Для інтеграції здобувачів освіти із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

**Рушай сміливо
назустріч знанням!**